

Силабус
освітнього компонента
(ОК 12)

Операційний менеджмент

Назва дисципліни:	Операційний менеджмент
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма:	ОП «Менеджмент організацій і логістика»
Сторінка курсу в Moodle:	2-й семестр : https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=864 ; 3-й семестр : https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4722
Рік навчання:	1, 2
Семестр:	2, 3 (весняний, осінній)
Обсяг освітнього компонента	8 кредитів (240 годин)
Форма підсумкового контролю	2-й семестр - залік, 3-й семестр - екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Водолажська Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380674222950
E-mail:	tatyana.vodolazhska@gmail.com

Короткий зміст освітнього компонента:

Метою є формування у майбутніх менеджерів компетентностей стосовно базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств; умінь розроблення операційної стратегії, побудови і застосування галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації

Предмет: загальні закономірності, особливості, принципи і моделі операцій управління та організації транспортних процесів при реалізації раціональних способів перевезень вантажів і пасажирів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- теоретична підготовка здобувачів у галузі операційного менеджменту, розуміння основних тенденцій та напрямів розвитку;
- формування у майбутніх менеджерів системи знань стосовно встановлення сутності, принципів і механізмів операційного менеджменту в управлінні підприємством;
- опанування сучасних знань та уявлень щодо основ методології, технологій і процедур операційного менеджменту;
- набуття практичних навичок та умінь розроблення і впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів операційного менеджменту;
- ознайомлення здобувачів з українським і зарубіжним досвідом операційного менеджменту.

Передумови для вивчення освітнього компонента: ОК 5 Комп'ютерні інформаційні системи та технології; ОК 9 Тренінг-курс з основ фаху та академічної культури.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК11 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1 Здатність визначати та описувати характеристики організації

СК2 Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

СК3 Здатність визначати перспективи розвитку організації

СК4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

СК10 Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації

СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПРН 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

ПРН 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПРН 7 Виявляти навички організаційного проектування

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	2	3	4	5
2 семестр				
1	ЛК Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	4	-	Базова [1-9]; допоміжна [1,2,5]
	СР Еволюція операційного менеджменту	7	12	
2	ЛК Операційна стратегія підприємства	6	2	Базова [1,3-9]; допоміжна [1,2,5]
	ПР Розробка операційної стратегії підприємства	4	-	
	СР Методика формування операційної стратегії	7	12	
3	ЛК Операційна система підприємства	6	1	Базова [1-9]; допоміжна [1,2,4-6]
	ПР Розрахунок обсягів вантажопотоків та вантажообігу	4	2	
	СР Формування операційної системи	7	12	
4	ЛК Операційна діяльність підприємства	6	1	Базова [1,3-9]; допоміжна [1-6]
	ПР Визначення тривалості операційного циклу	4	-	
	СР Особливості різних видів операційної діяльності	7	12	
5	ЛК Управління процесом проектування операційної системи	4	1	Базова [2-9]; допоміжна [1,2,5]
	СР Особливості проектування операційних систем	7	12	
6	ЛК Управління поточним функціонуванням операційної системи	6	1	Базова [1,4,5,8]; допоміжна [1,4-6]
	ПР Визначення продуктивності рухомого складу	4	2	
	СР Диспетчерське управління процесом перевезень	7	12	

1	2	3	4	5
3 семестр				
7	ЛК Управління проєктами	4	2	Базова [1-9]; допоміжна [1,2,5]
	ПР Розробка автобусного маршруту	6	2	
	СР Автоматизовані системи проєктування	7	15	
8	ЛК Управління якістю продукції підприємства	4	1	Базова [1,4, 5,7-9]; допоміжна [2,5,6]
	ПР Розробка раціональних маршрутів перевезень вантажів	8	-	
	СР Шляхи та способи підвищення якості продукції підприємства	7	13	
9	ЛК Управління продуктивністю операційної діяльності	2	-	Базова [1,4, 5,7-9]; допоміжна [2,3,5]
	ПР Управління запасами підприємства	6	2	
	СР Системи управління продуктивністю	7	13	
10	ЛК Управління технічною службою АТП	2	-	Базова [4-9]; допоміжна [1,2,4]
	ПР Розробка підсистеми ТО і ремонту автомобілів	6	-	
	СР Раціональна організація робіт з ТО і ремонту автомобілів	7	13	
11	ЛК Управління навантажувально-розвантажувальними роботами	2	-	Базова [4-9]; допоміжна [1,2,4]
	СР Сучасні засоби виконання навантажувально-розвантажувальних робіт	7	13	
12	ЛК Управління вантажними та пасажирськими перевезеннями	2	1	Базова [4-9]; допоміжна [1,2,4]
	ПР Розробка підсистеми планування та контролю	6	-	
	СР Вибір рухомого складу	7	13	
Разом ЛК		48	10	
Разом ПР		48	8	
Разом СР		84	162	
<i>Курсова робота</i>		30	30	
<i>Підготовка до екзамену</i>		30	30	
УСЬОГО за дисципліною		240	240	

Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять : тема курсової роботи : «Розробка операційної системи підприємства».

Методи навчання:

1) словесні:

1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): дискусії тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні:

3.1 традиційні: практичні заняття, семінарські заняття;

3.2 інтерактивні (нетрадиційні): аналіз реальних проблем, метод мозкового штурму.

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль реалізується у формі контролю засвоєння лекційного матеріалу, виконання практичних занять (або участі у семінарських заняттях), результатів тестування за темами та виконання завдань самостійної роботи. Здобувач накопичує бали протягом семестру.

Для визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу використовується така схема розподілу балів за видами робіт:

Таблиця 2 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою (2 семестр, залік)

Види робіт	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Оцінка в балах
1. Поточний контроль							
Завдання на самостійне опрацювання лекційного матеріалу (тестування, опитування, творчі завдання)	5	5	5	5	5	5	30
Виконання та захист практичного заняття	-	10	10	10	-	10	40
Максимальна оцінка за темою	5	15	15	15	5	15	70
2. Виконання індивідуальної самостійної роботи	20						20
3. Додаткові мотиваційні бали	участь у неформальній освіті з дисципліни, підтверджена сертифікатом						10
Підсумковий семестровий контроль (залік)	за результатами поточного контролю						
Оцінка з дисципліни							100

Таблиця 3 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою (3 семестр, екзамен)

Види робіт	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Оцінка в балах
1. Поточний контроль							
Завдання на самостійне опрацювання лекційного матеріалу (тестування, опитування, творчі завдання)	5	5	5	5	5	5	30
Виконання та захист практичного заняття	8	8	8	8	-	8	40
Максимальна оцінка за темою	13	13	13	13	5	13	70
2. Виконання індивідуальної самостійної роботи	20						20
3. Додаткові мотиваційні бали	участь у неформальній освіті з дисципліни, підтверджена сертифікатом						10
Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	за результатами поточного контролю						
Оцінка з дисципліни							100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку (2 семестр) та екзамену (3 семестр).

2 Здобувач вищої освіти отримує залік (екзамен) з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин), а отже, не мав поточних оцінок, має право пройти поточний контроль під час консультацій.

3 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 4;
- за 100-бальною шкалою відповідно до таблиці 5.

Таблиця 4 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

Таблиця 5 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
			Оцінка	Критерії
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79	Добре	Зараховано	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів вищої освіти з виконання курсової роботи (проєкту)

Таблиця 6 – Критерії оцінювання знань з виконання курсової роботи (проєкту)

Критерії оцінювання	Бали
Зміст	50
Обґрунтування актуальності теми	3
Повнота розкриття теми	10
Використання достовірних (віртуальних) статистичних і фактичних даних, що характеризують проблему та їх аналіз у динаміці	5
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	2
Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження	10
Наявність у курсовій роботі (проєкті) наочності (таблиць, графіків, схем) та їх аналіз	5
Обґрунтованість висновків і практична значущість рекомендацій (пропозицій)	10
Оформлення та організація виконання	20
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення курсової роботи загалом (титульний аркуш, затверджений план, зміст, структура, посилання на літературні джерела)	5
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул та графічних ілюстрацій	5
Відповідність чинним вимогам щодо оформлення літературних та інших інформаційних джерел	5
Дотримання графіка виконання курсової роботи (проєкту)	5
Захист	30
Повнота й лаконічність висвітлення в доповіді ключових аспектів роботи	10
Презентація курсової роботи (проєкту)	10
Аргументованість і повнота відповідей на додаткові питання	10

1. Підсумковий контроль з виконання курсової роботи (проєкту) проводиться до початку екзаменаційної сесії за графіком консультацій кафедри.

2. Оцінювання самостійності і якості виконання курсової роботи (проєкту) проводиться за результатами її (його) публічного захисту здобувачем перед комісією у складі не менше двох науково-педагогічних працівників кафедри, які призначаються завідувачем кафедри, у тому числі керівника курсової роботи (проєкту).

3. Під час оцінювання якості виконання курсової роботи (проєкту) враховують зміст, оформлення, організацію виконання та результати публічного захисту курсової роботи (проєкту).

4. Загальна підсумкова оцінка за виконання курсової роботи (проєкту) не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за виконання курсової роботи (проєкту) визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 7.

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з СТВНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_90.1-022.pdf).

Таблиця 7 - Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами виконання курсової роботи (проекту)

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Курсова робота (проект) виконана (ний) на актуальну тему, в ній наведено аналіз проблеми, яка досліджується, результати власної експертної оцінки, отримані результати науково обґрунтовані. Робота (проект) виконана(ний) із застосуванням комп'ютерної техніки для розрахунків або створені власні програмні продукти. Здобувач під час захисту має продемонструвати вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань, відстоювати запропоновані науково-теоретичні і практичні положення. Захист супроводжується наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи (проекту). Відповідь здобувача під час захисту виявляє глибокі знання з дисципліни, вміння правильно формулювати власні думки (за змістом, логікою та стилем).
80-89			B	Курсову роботу (проект) виконано(ний) у повній відповідності з завданням, робочою програмою навчальної дисципліни та методичних рекомендацій. Виявлено широкий професійний світогляд, уміння логічно мислити. Проте у відповіді допускаються неточності, які не змінюють суть питання
75-79	Добре	Зараховано	C	Курсову роботу (проект) виконано(ний) у повній відповідності з завданням, робочою програмою навчальної дисципліни та методичних рекомендацій, здобувач продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, але під час захисту допущені незначні неточності у відповіді на запитання.
67-74			D	Курсова робота (проект) та її(його) захист переважно відповідають вимогам, які пред'являються до знань основного матеріалу. Однак у відповіді недостатньо точно формулюються причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування. Демонстраційний (графічний) матеріал роботи (проекту) містить окремі помилки
60-66	Задовільно	Зараховано	E	Курсова робота (проект) виконана(ний) з суттєвими порушеннями вимог завдання, робочої програми або методичних рекомендацій до виконання курсової роботи (проекту), у розрахунках та в пояснювальній записці виявлені помилки, робота (проект) подана(ний) до захисту з порушенням графіку виконання курсової роботи (проекту), у відповідях допущені помилки, доповідь не систематизована.
35-59			FX	Курсова робота (проект) та її(його) захист не відповідають вимогам, що пред'являються, здобувач не володіє більшою частиною теоретичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, більша частина відповідей містить груби принципів помилки.
0-34	Непринятно	Не зараховано	F	Курсова робота (проект) виконана(ний) не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі курсової роботи (проекту).

Політика академічної доброчесності

Під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_85.1-02.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль –

тестування, опитування, творчі завдання; розв'язання письмових завдань, практичних ситуацій.

Підсумковий контроль – залік у вигляді тестування; захист курсової роботи; екзамен – у вигляді тестування та вирішення індивідуальних практичних завдань.

Навчально-методичне забезпечення: матеріали для підготовки до лекцій, лекційні матеріали та презентації, завдання та методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи, методичні вказівки до виконання курсової роботи, додаткова рекомендована література знаходиться на навчальному сайті ХНАДУ (2 семестр – <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=864>; 3 семестр – <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4722>).

Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 352 с.
2. Сумець О.М. Проєктування операційних систем : підруч. Київ : Університет «КРОК», 2021. 32 с.
3. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посібник. Київ : КНТЕУ, 2019. 197 с.
4. Маркіна І.А., Помаз О.М., Помаз Ю.В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 226 с.
5. Гевко І.Б. Операційний (виробничий) менеджмент : конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 128 с.
6. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Організація виробництва : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 248 с.
7. Омеляненко Т.В., Осокіна А.В. Операційний менеджмент : презентаційний курс [електронний ресурс] : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2016. 197 с.
8. Ратушняк О.Г. Операційний менеджмент: електрон. навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2016. 243 с.
9. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2020. 264 с.

Допоміжна література

1. Кучер М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» для здобувачів вищої освіти із технічних спеціальностей. Кам'янське: ДДТУ, 2017. 153 с.
2. Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. Операційний менеджмент : навч.-метод. посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної, заочної форми навчання та дистанційного навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування». Старобільськ : Видво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с.
3. Васильков В.Г., Василькова Н.В. Організація операційної діяльності підприємства [електронний ресурс]: підручн. Київ : КНЕУ, 2015. 502 с.

4. Яковлев А.І. Організація виробництва : підруч. Харків : НТУ «ХПІ», 2016. 436 с.
5. Черепанова В.О. Конспект лекцій із операційного менеджменту. Харків : НТУ «ХПІ», 2013. 232 с.
6. Водолажська Т.О., Семенова Т.Ю. Аналіз науково-методичних підходів до оцінки ефективності аутсорсингу. *Економіка транспортного комплексу*. 2023. № 41. 180 с. С.64-77.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс :
- 2 семестр – <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=864>;
- 3 семестр – <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4722>.
2. Безкоштовна бібліотека. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Бібліотека наукових праць провідних видавництв. URL: <https://link.springer.com/>; www.emeraldinsight.com/md.htm; www.interscience.wiley.com
4. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidru4niki.com/menedzhment/>
5. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>
6. Освіта.ua. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>.
7. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

Розробник си́лабусу навчальної
дисципліни, к-т. екон. наук, доц.

Тетяна ВОДОЛАЖСЬКА

Гарант ОП, к-т. екон. наук, доц.

Лариса АЧКАСОВА

Завідувач кафедри
менеджменту, д-р. екон. наук, проф.

Оксана КРИВОРУЧКО